Združenie domových samospráv (EIA/SEA)

Od: Združenie domových samospráv (EIA/SEA) <eia@samospravydomov.org>
Odoslané: sobota, 29. mája 2021 7:42
Komu: oszp.ke@minv.sk
Predmet: RE: OU-KE-OSZP3-2021/018787-007 (EIA: Zariadenie na zber a zhodnocovanie odpadov Košice - Ťahanovce)

Odvolanie voči rozhodnutiu Okresného úradu Košice zo zisťovacieho konania č. OU-KE-OSZP3-2021/018787-007

Voči rozhodnutiu Okresného úradu Košice zo zisťovacieho konania č. OU-KE-OSZP3-2021/018787-007zo dňa 18.05.2020 sa odvolávame, nakoľko sa domnievame o jeho nezákonnosti z nasledovných dôvodov:

a) Okresný úrad vo svojom rozhodnutí určil podmienky rozhodnutia zo zisťovacieho konania neurčito, len ako neurčité zásady, ktoré vyplývajú z iných osobitných právnych predpisov chrániacich rôzne zložky životného prostredia.. Pritom nie je zrejmé, ktoré konkrétne pripomienky a podmienky má úrad na mysli. Podmienky rozhodnutia musia byť v zmysle §29 ods.13 zákona EIA č.24/2006 Z.z. „*Ak ide o rozhodnutie, v ktorom sa určilo, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena nepodlieha posudzovaniu podľa tohto zákona, výroková časť rozhodnutia obsahuje aj podmienky, ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyv na životné prostredie.*“ konkrétne a presné aj z toho dôvodu, aby v nasledujúcich povoľujúcich konaniach bolo možné vyhodnotiť súlad s rozhodnutím zo zisťovacieho konania a nebolo to prejavom arbitrárnosti vyhodnotenia súladu. Účelom zákona EIA č.24/2006 Z.z. je podľa §2 písm.d aj „*určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia*“. Napadnuté rozhodnutie vo výrokovej časti neobsahuje určenie konkrétnych opatrení.
b) Výrok rozhodnutia je jeho jadrom, ktorý určuje povinnosti navrhovateľa; musí byť zreteľné, zrozumiteľné, určité, jednoznačné a preskúmateľné; to výrok rozhodnutia v časti zmierňujúcich opatrení nespĺňa.
c) Okresný úrad vo svojom rozhodnutí zároveň neurčil podmienky rozhodnutia zo zisťovacieho konania vyplývajúce z podaných pripomienok odvolateľa ako dotknutej verejnosti ani vyplývajúce z jeho explicitného návrhu podmienok rozhodnutia. Jeho vyhodnotenie požiadavok je zároveň zmätočné a arbitrárne, neobsahuje voľnú úvahu ktorou bol úrad pri hodnotení pripomienok verejnosti vedený. Konštatovanie, že tá-ktorá pripomienka „*je neodôvodnená, netýka sa predmetného zámeru*“ nie je dostatočným vyhodnotením pripomienky a to na základe nasledovných judikátov Najvyššieho súdu SR:
    a) Podľa rozsudku NS SR 5Sžo/132/2015 „*ak sa správny orgán nevysporiadal s návrhmi účastníka konania - obmedzí sa iba na konštatovanie neopodstatnenosti návrhov bez uvedenie dôvodu prečo ich za také považuje, možno považovať takéto rozhodnutie správneho orgánu za nedostatočne odôvodnené.*“
    b) Podľa rozsudku NS SR, sp. zn. 5Sžo/29/2013 „*Najvyšší súd uvádza, že správny orgán totiž i pri voľnom uvážení nesmie nerešpektovať zákon, ako i prekračovať jeho medze, a tiež nesmie pri použití voľnej úvahy prejavovať svoju ľubovôľu. Rubom diskrečného oprávnenia správneho orgánu je povinnosť voľnú úvahu použiť a jej použitie zdôvodniť.*“
    c) Podľa rozsudku NS SR, sp. zn. 1So 115/2010 „*...nedostatočne odôvodnené rozhodnutie správneho orgánu negatívne ovplyvňuje ústavné právo navrhovateľa na súdny prieskum rozhodnutia správneho orgánu v zmysle čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, nakoľko sa účastníkovi správneho konania dotknutému v jeho právach alebo právom chránených záujmoch odopiera možnosť efektívne spochybniť takéto rozhodnutie, lebo samotný účastník môže iba odhadovať právne dôvody, na základe ktorých by mal úspešne uplatňovať svoje subjektívne právo.*“
    d) Podľa rozsudku NS SR, sp. zn. 5Sžo/11/2013 „*Osobitnú pozornosť treba v odôvodnení venovať tým skutočnostiam, ku ktorým správny orgán dospel na základe inštitútu voľnej úvahy, pretože nestačí uviesť, že pri uložení určitého opatrenia na základe voľnej úvahy správny orgán prihliadal na mieru zavinenia a rozsah opatrenia bol uložený v rámci ustanoveného rozpätia. Správny orgán sa musí vyrovnať so všetkými hľadiskami pre uloženie opatrenia. Inak by bolo takéto rozhodnutie nepreskúmateľné.*“
d) Úrad napokon mnohé požiadavky odvolateľa označil za neodôvodnené z dôvodu, že sa jedná o zmenu existujúcej činnosti a nie o novú činnosť, nič nové sa budovať nebude. Uvedená skutočnosť však nie je prekážkou určiť ďalšie environmentálne opatrenia s ktorými pôvodná činnosť s nimi neuvažovala. Práve

zmena činnosti je jedinou zákonnou možnosťou ale aj povinnosťou ako dodatočne nevyhovujúce opatrenia na ochranu životného prostredia aktualizovať a určiť prípadne aj nové, navrhovateľom neuvažované opatrenia. Toto úrad nevykonal a preto postupoval v rozpore so zákonom EIA ako aj s Aarhuským dohovorom.

e) Úrad komentuje pripomienky odvolateľa „neznalosť lokality“, nie je zrejmé, akým spôsobom úrad k dospel k tomuto záveru. Rozhodnutie musí byť zistené na základe dôveryhodne preukázaného skutkového stavu a nie na základe domnienok.

f) Argumentácia, že sa jedná o existujúci areál je nepostačujúca; priemyselné areály, a to najmä z pred roku 2000, sú brownfieldami a environmentálnymi záťažami; z uvedeného vyplýva, že opätovné umiestňovanie alebo predlžovanie prevádzok k nemu musí obsahovať projekty sanácia a aspoň čiastočného odstraňovania existujúcich environmentálnych záťaží. Rovnako s každou zmenou v takýchto areáloch je potrebné prijať aspoň čiastkové opatrenia rekultivácie územia a jeho začlenenia do prirodzenej biodiverzity územia. Zámer ale ani rozhodnutie sa žiadnym takýmto opatrením nezaoberá, čo je jeho najväčší nedostatok.

g) Máme za to, že za neochotou úradníkov zaoberať sa pripomienkami odvolateľa je šikanózny výkon úradníckej práce. Máme za to, že úrad nechce uznať ekologické združenia za subjekty, ktoré by mali ovplyvňovať ich prácu a „hovoriť im čo majú robiť“ a preto uplatňuje taký výklad právnych predpisov, ktorý dosahuje tento cieľ formulovateľný ako „nejaký ekospolok mi nebude hovoriť, čo mám robiť a narúšať moju úradnícku právomoc“. Takýto výklad a uplatňovanie zákona je šikanózne nakoľko zákon vysvetľuje a uplatňuje v rozpore s čl.3 Aarhuského dohovoru, ktorý musia štátne orgány v praxi napĺňať, konkrétne uľahčovať činnosť ekologických spolkov podľa čl.3 bod 2 až 4 Aarhuského dohovoru.

   Úlohou a právom ekologických spolkov je však aj priamo ovplyvňovať výkon verejnej správy (čl.30 ods.1 Ústavy SR) napríklad tým, že aplikačnou praxou sa snažia o posun v zmýšľaní a uplatňovaní právnych predpisov (metóda priebežného zlepšovania) tak, aby bol zabezpečený ich hlavný účel a cieľ a to je zabezpečenie vysokej a účinnej ochrany prírody a krajiny. V danom prípade to napríklad znamená aj to, aby sa úrady naučili ukladať primerané a účinné podmienky v zisťovacích konaniach..

   Máme za to, že právny názor orgánov ochrany prírody je poprieť toto právo a úlohu ekologických spolkov šikanóznym úradníčením, ktoré sa javí ako zákonné avšak v skutočnosti nie je podporené právnymi predpismi a ide proti účelu a cieľom Ústavy SR a právnych predpisov na úseku posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Best-practices zo Slovenska

Na základe pripomienok a požiadavok Združenia domových samospráv boli realizované vyššie uvedené požiadavky, z ktorých niektoré uvádzame ako referencie tzv. best-practices:

- **Zberný dvor v kostolných Kračanoch pri Dunajskej Strede**
  Ako inšpiráciu uvádzame realizáciu zberného dvora v Kostolných Kračanoch, kde zberný dvor vznikol revitalizáciou starého družstva v jeho priemyselnej časti:

- **Depónia komunálneho odpadu, kalová nádrž a čistička odpadových vôd na ostrove Phi Phi v Thajsku**
  Ako ďalšiu inšpiráciu uvádzame príklad spojeného zberného dvora a čističky odpadových vôd na ostrove Phi Phi, ktorá je lokalizovaná v thajskom národnom parku v urbanizovanom prostredí, pričom v jej okolí sa nachádzajú rezidenčné štvrte a samotný národný park:

Na obrázku je pohľad priamo na depónie odpadu a kalové nádrže; vegetácia tvorí nielen vizuálnu bariéru ale aj čuchovú bariéru a napomáha k spracúvaniu odpadov aj bioaktívnym spôsobom.

- **IKEA Components 2016+ v Malackách**
  V rámci rozširovania priemyselného parku v Malackách pre IKEA bola v rámci povoľovacích konaní odsúhlasená aj požiadavka na retenčnú dlažbu parkovísk. Táto stavba bola zrealizovaná a skolaudovaná; plocha parkovacích miest tak plní aj environmentálne funkcie zabezpečovania správneho vodného režimu,

vysporiadavaní sa s návalovými dažďami a je zároveň jedným z adaptačných opatrení na zmenu klímy.

- **Bourbon automotive plastic v Čábe pri Nitre**
  V rámci rozširovania priemyselného parku v Čábe bola v rámci povoľovacích konaní odsúhlasená aj požiadavka na retenčnú dlažbu parkovísk a zsadenie projektu do biodiverzity prostredia sadovníckymi úpravami, realizáciou stromoradí a líniovej izolačnej obvodovej zelene. Táto stavba bola zrealizovaná a skolaudovaná; plocha parkovacích miest a sadových úprav tak plní aj environmentálne funkcie zabezpečovania správneho vodného režimu, vysporiadavaní sa s návalovými dažďami a je zároveň jedným

z adaptačných opatrení na zmenu klímy.

- **Bruckner Topoľčany**
  V rámci realizácie areálu spoločnosti Bruckner v priemyselnom parku Topoľčany boli veľmi dobre aplikované tzv. dažďové záhrady, ktoré zabezpečujú 100% odvod dažďových vôd do vsakov v území a zároveň plnia aj vodohospodárske funkcie vodného režimu. Samozrejmosťou je aj lokálny parčík s estetickou a spoločenskou funkcionalitou. Dokopy realizácia zelene plní komplex adaptačných opatrení na zmeny klímy.

- **DS Logistik park Kostolné Kračany**
  V rámci logistického parku v Kostolných Kračanoch sa zrealizovali zelené strechy logistických hál, čo bola požiadavka nielen nášho združenia ale aj regionálneho hygienika. Zároveň sa zrealizovala líniová obvodová zeleň v počte vyše 100 ks vzrastlých stromov. V rámci expanzie sa počíta s realizáciou v pokračovaní uvedeného systému environmentálnych opatrení, ktoré budú doplnené o lokálne jazierko, ktoré bude plniť zároveň detenčnú funkciu zberu dažďových vôd zo striech logistických hál a tieto budú dotovať priľahlý lesík, ktorý sa bude takýmto spôsobom za spolupráce prevádzkovateľov jednotlivých hál, obce a nášho združenia revitalizovať.

- **Volkswagen Bratislava**
  Rozsiahle priestranstvá v rámci rozšírenia areálu Volkswagen v Bratislave boli upravené ako tzv. dažďové záhrady; teda plochy sestetickou sadovou úpravou ale zároveň schopné absorbovať dažďové vody a ochladzovať okolité prostredie v horúcich dňoch.

Uvedené best-practices sú len ukážkovými realizáciami, ktoré sa na Slovensku aj na základe našich pripomienok v povoľovacích konaniach množia a pomaly sa stávajú bežným štandardom. Uvádzame ich správnemu orgánu ako príklady, že to je možné a technicky aj ekonomicky zrealizovateľné aj v slovenských podmienkach; preto zásadou podobného rozhodovania v obdobných prípadoch podľa §3 ods.5 Správneho poriadku boli aj v predmetnom konaní uložené podmienky ukladajúce realizáciu obdobných opatrení – samozrejme vhodných pre konkrétne pomery a územie.

Odvolateľ navrhuje zahrnúť do podmienok rozhodnutia podľa §29 ods.13 zákona EIA č.24/2006 Z.z. aj nasledovné podmienky:

1) Žiadame používať v maximálnej možnej miere materiály zo zhodnocovaných odpadov; žiadame uviesť aké recykláty a ako sa v zámere použijú.
2) Žiadame, aby parkovacie miesta boli riešené formou podzemných garáží pod objektami stavieb a povrch územia upravený ako lokálny parčík, maximálne pripúšťame využitie striech parkovacích domov ako zatrávnených ihrísk či outdoorových cvičísk. V prípade nevyhnutnosti povrchovým státí ako aj na ploché strechy a iné spevnené vodorovné plochy požadujeme použitie drenážnej dlažby , ktoré zabezpečia minimálne 80% podiel priesakovej plochy preukázateľne zadržania minimálne 8 l vody/m^2 po dobu prvých 15 min. dažďa a znížia tepelné napätie v danom území (www.samospravydomov.org/files/retencna_dlazba.pdf).

3) Na všetkých parkovacích plochách na teréne realizovať výsadbu vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státia.

4) Projektant projektovú dokumentáciu pre územné a stavebné povolenie spracuje tak, aby spĺňala metodiku Európskej komisie PRÍRUČKA NA PODPORU VÝBERU, PROJEKTOVANIA A REALIZOVANIA RETENČNÝCH OPATRENÍ PRE PRÍRODNÉ VODY V EURÓPE (http://nwrm.eu/guide-sk/files/assets/basic-html/index.html#2). Nakladanie s vodami, zabezpečenie správneho vodného režimu ako aj vysporiadanie a s klimatickými zmenami je komplexná a systematická činnosť; v zmysle §3 ods. 4 až 5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. sú právnické osoby povinné zapracovávať opatrenia v oblasti životného prostredia už do projektovej dokumentácie. Spôsob ako sa daná problematika vyrieši je na rozhodnuté navrhovateľa, musí však spĺňať isté kvalitatívne aj technické parametre, viac k tejto téme napr.: http://www.uzemneplany.sk/zakon/nakladanie-s-vodami-z-povrchoveho-odtoku-v-mestach. Vo všeobecnosti požadujeme realizáciu tzv. dažďových záhrad.

5) Požadujeme, aby sa zámer prispôsobil okolitej vegetácii a environmentálnej diverzite; a to najmä vhodnými vegetačnými úpravami nezastavaných plôch, správnym nakladaním s vodami na základe výpočtov podľa Vodného zákona, realizáciou zelenej infrašturktúry podľa §48 zákona OPK č.543/2002 Z.z. Táto zelená infraštruktúra by mala mať formu lokálneho parčíka, ktorý bude vhodne začlenený do okolitého územia a podľa prevádzkových možnosti voľne prístupný zo všetkých smerov; okrem environmentálnych funkcií bude plniť aj účel pre oddych zamestnancov a návštevníkov areálu; súčasťou parčíka je aj líniová obvodová izolačná zeleň. Z hľadiska stavebného zákona sa jedná o stavebný objekt sadových a parkových úprav, ktorý vhodne začleňuje zámer do biodiverzity okolitého územia. Sadové a parkové úpravy realizovať minimálne v rozsahu podľa príručky Štandardy minimálnej vybavenosti obcí (https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/uzemne-planovanie/metodicke-usmernenia-oznamenia-stanoviska-pokyny/standardy-minimalnej-vybavenosti-obci-pdf-1-95-mb) a podľa tejto metodiky spracovať dokumentáciu pre územné aj stavebné konanie.

6) Na horizontálne plochy (najmä strechy) žiadame aplikáciu zelených strešných krytín, ktoré plnia funkciu extenzívnej vegetačnej strechy.

7) Na vertikálne plochy (napr. steny) žiadame aplikáciu zelených stien (napr. brečtany vhodné na takúto aplikáciu) za účelom lepšieho zasadenia stavby do biodiverzity prostredia.

8) Žiadame vyriešiť a zabezpečiť separovaný zber odpadu; v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber: komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou, kovov označeného červenou farbou, papiera označeného modrou farbou, skla označeného zelenou farbou, plastov označeného žltou farbou a bio-odpadu označeného hnedého farbou

\

9) Vyhodnotiť umiestnenie zámeru z hľadiska tepelnej mapy spracovanej satelitným snímkovaním (infračervené snímkovanie voľne k dispozícii zo satelitu LANDSAT-8: https://www.usgs.gov/centers/eros/science/usgs-eros-archive-landsat-archives-landsat-8-oli-operational-land-imager-and?qt-science_center_objects=0#qt-science_center_objects) a porovnať s mapou vodných útvarov (https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/wise-wfd-spatial-1), mapami sucha (http://www.shmu.sk/sk/?page=2166) ako aj s mapami zrážok a teploty vzduchu

(http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=klimat_mesacnemapy); na základe ich vyhodnotenia navrhnúť vhodné adaptačné a mitigačné opatrenia podľa strategického dokumentu Slovenskej republiky "*Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy*" schválený uznesením vlády SR č. 148/2014 do nasledujúcich stupňov projektovej dokumentácie projektu.

10) Vytvoriť podmienky pre kompostovanie rozložiteľného odpadu a vybudovať domácu kompostáreň slúžiacu pre potreby zužitkovania rozložiteľného odpadu vznikajúceho pri prevádzke zámeru.

Podľa §59 ods.1 Správneho poriadku odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni. Vzhľadom na konštatované pochybenia v predmetnom konaní žiadame, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie zrušill podľa §59 ods.3 Správneho poriadku a vec vrátil na nové zisťovacie konanie. Toto odvolanie má podľa §55 ods.1 Správneho poriadku odkladný účinok.

• Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí o odvolaní. • S podkladmi odvolacieho úradu žiadame byť oboznámení podľa §23 ods.1 pred samotným vydaním druhostupňového rozhodnutia a umožniť odvolateľovi sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadriť. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*; listiny v papierovej forme nezasielať. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*.

S pozdravom,
--

Združenie domových samospráv
Marcel Slávik, predseda
sídlo: Rovniankova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava
office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava
+421 907 901 676
www.samospravydomov.org
www.climaterealityproject.com

From: enotify@slovensko.sk <enotify@slovensko.sk>
Sent: Monday, May 24, 2021 7:39 PM
To: Undisclosed recipients:
Subject: Rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní

Dobrý deň,

Táto správa bola preposlaná z elektronickej schránky. Správa bola upravená tak, že neobsahuje elektronické podpisy, a preto jej obsah nemôže byť použitý na právne úkony. Ak si chcete správu pozrieť v pôvodnom formáte a použiť jej obsah na právne účely, prihláste sa do elektronickej schránky na portáli www.slovensko.sk.

Informácie o preposlanej správe:
Odosielateľ: Okresný úrad Košice
Adresát: Združenie domových samospráv, o.z.
Dátum a čas uloženia v schránke: 24. 5. 2021 15:46:05
Predmet správy: Rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní
Značka odosielateľa: OU-KE-OSZP3-2021/018787-007
Značka prijímateľa:

Obsahom tejto správy je 1 elektronický dokument.

Zoznam elektronických dokumentov:

COO.2176.131.2.12049786.html

Zoznam príloh:

Táto správa bola preposlaná z elektronickej schránky.
Odpovede na Vaše otázky, návody, postupy a kontaktné údaje na operátorov Ústredného kontaktného centra nájdete v sekcii Pomoc.

S pozdravom,
prevádzka portálu www.slovensko.sk

Táto správa môže obsahovať dôverné alebo súkromné informácie. Ak nie ste určeným príjemcom tejto správy, informujte nás o tom a správu ihneď odstráňte. Akékoľvek zverejnenie, rozmnožovanie alebo iné používanie tejto správy neoprávnenými osobami je zakázané. Odosielateľ tejto správy zároveň nezodpovedá za škody, ktoré môžu vzniknúť v súvislosti s preposlaním správy cez internet.